

Een andere kijk op Den Haag

Dagelijks vliegen er vogels om ons heen. Als je deze medestadbewoners nog niet kent, ga je in deze les kennis met ze maken. Goed om je heen kijken en op schrijven wat je ziet zijn manieren om de stad een keer van een andere kant te bekijken. Wie je al wel, en wie je nog niet kent, daar kom je achter in de eerste opdracht.

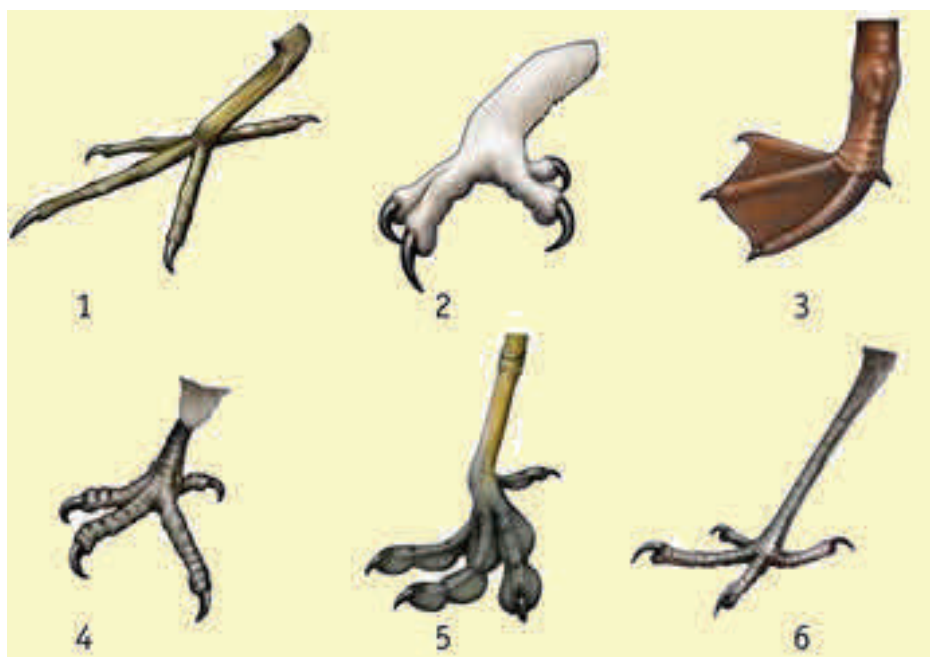
Opdracht 1

Maak de puzzel die je van je docent krijgt. De vogels heb je vast allemaal wel een keer gezien, maar ken je alle namen nog?

Vogel kenmerken

In de stad leven een flink aantal verschillende vogelsoorten. Blauwe reigers, zilvermeeuwen, houtduiven, kauwtjes, bonte spechten en natuurlijk ooievaars kun je allemaal in het wild in Den Haag tegenkomen. Het beste bewijs dat een vogel in de stad leeft, is de vogel zien. Vroeger zouden de biologen ze dan ook meteen verzamelen (neerschieten of met een netje vangen), maar tegenwoordig kun je ook een foto maken van de vogel. Dat is ook veel leuker voor de vogel zelf. Helaas blijven niet alle vogels even goed zitten voor de foto. Om toch te kunnen vertellen wat je hebt gezien, kom je niet ver met: "die ene met die vleugels". Een goede beschrijving van de vogel kan dan helpen.

Dieren kun je beschrijven aan de hand van opvallende kenmerken. Om ervoor te zorgen dat iedereen het over hetzelfde dier heeft is het belangrijk om feiten (objectieve kenmerken) te noemen en geen meningen (subjectieve kenmerken). Noem van een vogel bijvoorbeeld hoe de poten eruit zien of welke kleur het dier heeft, maar niet kenmerken zoals: "hij stinkt" of "hij is heel mooi". De eerste twee kenmerken zijn voor iedereen hetzelfde, terwijl de laatste twee meningen zijn, waar niet iedereen het mee eens hoeft te zijn.

Een voorbeeld van een vogelkenmerk; de poten (plaatje vogelwacht.nl)

Een andere kijk op Den Haag

Opdracht 2.

Lees de beschrijving hieronder en beantwoord de vragen

De mooie vogel waar ik het over heb komt veel in Den Haag veel voor. Hij is ongeveer 60 centimeter groot, de mannetjes zijn iets groter dan de vrouwtjes. Het dier heeft een witte kop en onderzijde; de bovenzijde is zilvergrijs en het jong van dit dier is bruin met donkere vleugels en staart. Ook opvallend is de rode vlek op zijn ondersnavel. Niet iedereen is blij met deze vogel sterker nog veel mensen haten hem, ze noemen het een brutaal plaagdier. Dit komt vooral omdat dit dier als geen ander weet waar de vuilnis wordt opgehaald. Ze maken vuilniszakken kapot met hun scherpe snavel om te kijken of er nog wat lekkers te vinden is.

2A. Welke genoemde kenmerken van de vogel waren objectief?

2B. Welke genoemde kenmerken van de vogel waren subjectief?

2C. Welke vogel wordt hier beschreven?

Opdracht 3.

3A. Maak een objectieve beschrijving van bekende Nederlander (bn-er) of een internationale ster.

Een andere kijk op Den Haag

Opdracht 3 vervolg

3B. Leg je beschrijving aan je buurman/buurvrouw voor en kijk of hij/zij de juiste bekende Nederlander of internationale ster heeft genoemd. Lukte het hem/haar het goede persoon te noemen?

3C. Maak ook een beschrijving voor één van de vogels op het plaatjes (bijlage 1).

3D. Leg ook deze beschrijving voor aan je buurman/buurvrouw. Heeft je buurman/buurvrouw de goede vogel eruit kunnen halen?

3E. Zijn alle kenmerken van de vogelbeschrijving van je klasgenoot objectief? Welke niet?

3F. Met welke kenmerken kun je volgens jou het snelst de juiste vogel vinden? Gebruik kenmerken die jij zelf of je klasgenoot genoemd heeft.

Een andere kijk op Den Haag

Andere signalen

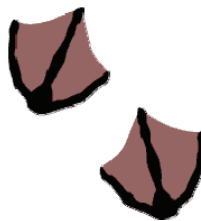
Het kan voorkomen dat je een vogel niet ziet, maar wel kunt horen. Of dat je sporen van vogels tegenkomt. Dit zijn signalen die bewijzen dat een bepaalde soort vogel ergens is of is geweest.

Opdracht 4.

4A. Noem drie soorten sporen die je van vogels kunt aantreffen.

4B. Van wie deze pootafdruk?

- a) Eend
- b) Merel
- c) Uil

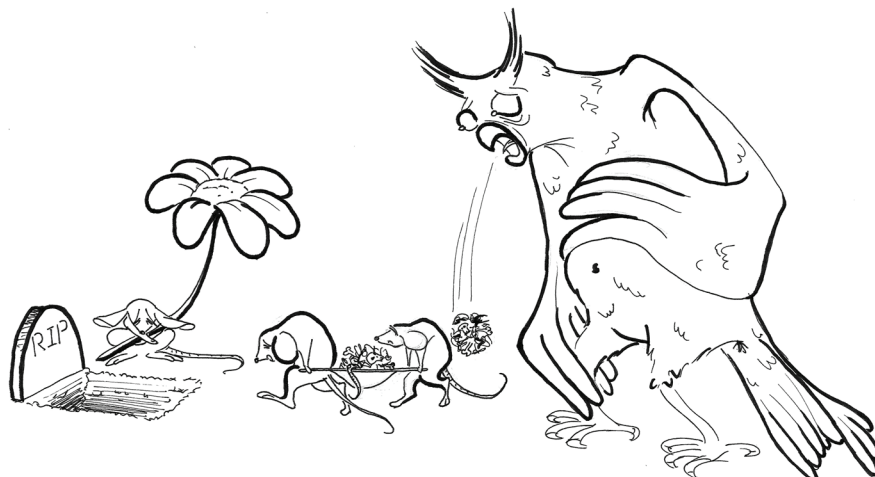
4C. Wie heeft hier gegeten?

- a) Meerkoet
- b) Koolmees
- c) Buizerd

4D. Van welke vogel komt deze poep?

- a) Reiger
- b) Gans
- c) Roodborst

Een andere kijk op Den Haag

Naar buiten

Opdracht 5.

Niet in ieder gedeelte van de stad komen evenveel en dezelfde vogels voor. Jullie gaan ontdekken welke leefomgeving de meeste vogels en de meeste verschillende soorten vogels heeft. Met leefomgeving wordt hier bijvoorbeeld een park, een industrieterrein, winkelcentrum of een woonwijk bedoeld.

5A. Maak groepjes van 3 of 4 en bepaal in overleg met je docent waar jullie gaan kijken.

5B. Jullie maken in 20 minuten zoveel mogelijk beschrijvingen van verschillende soorten vogels.

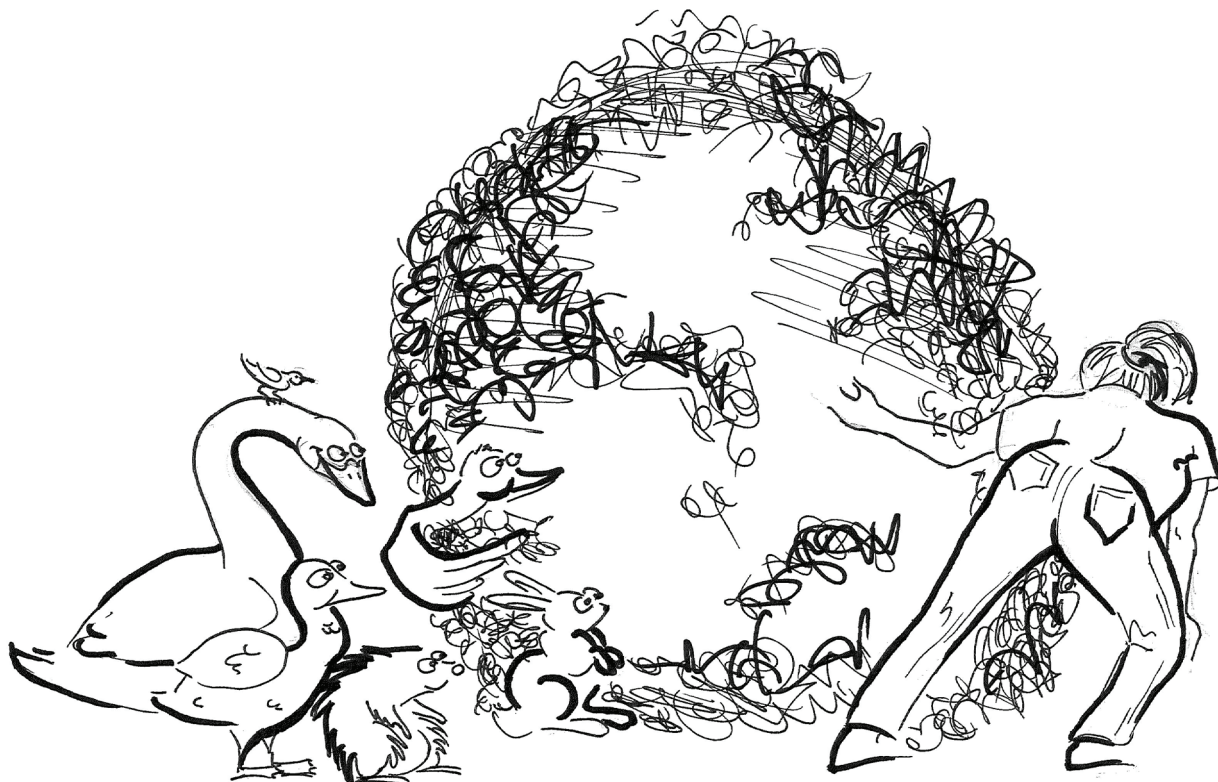
-Gebruik voor de beschrijvingen het invulformulier (bijlage 2).

-Voor vogels die wat verder weg zitten kun je gebruik maken van een verrekijker. Je mag ook foto's maken en die gebruiken bij je beschrijving.

-Als de vogel zich niet laat zien maar wel horen probeer dan het geluid op te nemen. Soms is bewijs te vinden dat een vogel ergens geweest is, de vogelsporen (poep, nesten, etensresten, smidse e.d.), maak ook hier een beschrijving/foto van.

5C. Noteer ook hoe vaak jullie elke vogelsoort hebben gezien.

Je kunt hooguit uitkomen op 285 verschillende vogelsoorten, want meer zijn er niet gevonden in Nederland.

Een andere kijk op Den Haag

Weer binnen

Opdracht 6.

6A. Van sommige vogels die je bent tegengekomen zul je de naam kennen. Noteer de namen van de vogels die je kent.

6B. Zoek voor de overige vogelsoorten de naam op. Gebruik hiervoor de zoekkaart en eventueel www.vogelvisie.nl en dan onder zoeken kun je vogelvinder vinden

6C. Ieder groepje schrijft op het bord:

- in welke leefomgeving zij gezocht hebben;
- welke soorten gevonden zijn;
- hoeveel vogels van iedere soort jullie hebben gezien.

Opdracht 7.

Als alle groepjes hun onderzochte leefomgeving op het bord hebben gezet, beantwoord dan de volgende vragen:

7A. In welke leefomgeving konden jullie de meeste verschillende soorten vogels vinden?

7B. En waar waren de minste soorten te vinden?

7C. Waar vind je de grootste aantallen vogels?

7D. Was het overal even makkelijk om de vogels te vinden?

7E. Wat was de reden hiervoor?

Een andere kijk op Den Haag

Extra opdracht 8.

Sommige vogels die jullie in de klas gevonden hebben, lijken qua uiterlijk, voorkomen en gedrag meer op elkaar dan andere vogels. Je kunt groepjes met dieren die meer op elkaar lijken maken, ordenen heet dat. Het ordenen doe je door te kijken naar de gemeenschappelijke kenmerken van de verschillende vogelsoorten.

8A. Orden de door jullie klas gevonden vogels in groepen.

8B. Geef elke groep een naam.

8C. Welke kenmerken zijn voor jou het belangrijkste voor het indelen van de groepen?

8D. Welke kenmerken heb je niet gebruikt voor het bepalen van je groepen?

